IJ MATTERS

SHRINE OF THE INFANT JESUS

Nashik India: Volume III Issue 2 – February 2024

CONTENTS

SR NO	TOPIC	PAGES	AUTHOR
I	SHRINE HAPPENINGS	3-6	ERROL
II	HOW TO PREPARE FOR KENT THE JESUS WAY	7-8	ERROL
III	LENT: COME BACK TO ME	9-10	TERRY
IV	PASCHAL MYSTERY	11	GODFREY
V	PRAYER FOR INDIA’S LEADERSHIP	12	GODFREY
VI	THE COLOUR PURPLE	13-15	TERRY
VII	LENT FALLEN	16-17	TERRY
VIII	उपवासकालीन चिंतन !! चर्चवर हल्ले का होताहेत?	18-21	वेन्सी डिमेलो.
IX	प्रायश्चित्तकाळ चिंतन... !! येशू आणि त्याचा संयमी श्वास !!	22-24	वेन्सी डिमेलो.
X	प्रायश्चित्तकाळ विशेष !! त्याग म्हणजे पूर्ण समर्पण !!	24-30	मीना बनसोडे.
XI	LENTEN RETREAT FOR THE LAITY IN MARCH 2024	31	ERROL

SHRINE HAPPENINGS IN FEBRUARY 2024

At the Shrine of the Infant Jesus, Nashik, the month of February is known as the month of "The Shrine Feast". This phrase is on the lips of everyone. The excitement is palpable. Many of the volunteers save their privilege leave for this time. From the first day of the Novena till the Sunday of the Fest, they are at the service of the Infant Jesus. It is remarkable that everyone of them serves the Lord with no expectation whatsoever. It is voluntary service and done gratis. They have truly understood what the Lord says in Lk 17:10, "So you also, when you have done all that you were ordered to do, say, "We are worthless slaves; we have done only what we ought to have done!"'

One can only marvel at the commitment of the 150 and more volunteers. There are volunteers in the Shrine and outside. Each is eager to serve. I can only thank God for their commitment and dedication and pray that the Infant Jesus bless them and their families.

The Shrine Feast is held on the Second Saturday in February. This time it was on February 10, 2024. Nine days before the feast, we began the Novena to the Infant Jesus. The themes for the Novena were the different attributes of the Infant Jesus like his smallness, vulnerability, childlikeness, dependence, gentleness, openness, compassion, poverty and dependence. It vwas apt that the theme for the Feast Day was "The Magnanimity of the Infant Jesus". This magnanimity was shown tangibly when the whole event went off without a hitch. All the arrangements were in place thanks to the hard work of the volunteers and the blessings and graces of the Infant Jesus. The civic authorities offered unstinted support to us. The Commissioner of Police paid a personal visit to see that all arrangements were in place. He was drawn to and by the Infant Jesus. This was not surprising because the Infant Jesus draws people from all walks of the life.

The pilgrims came in large numbers and from the comments we received, all of them had a very deep spiritual experience.

Thanks to the Infant Jesus for all his blessings and to the volunteers for their hard and dedicated work.

On February 19, 2024 a group of 14 young priests arrived at the Shrine from the Nagpur Diocese for a two-day Seminar by Fr. Errol Fernandes SJ. Besides the session which touched them deeply, they were inspired by the faith of the pilgrims at the Shrine and learned about devotion and hope from them. They left for their Parishes/Schools renewed and refreshed.

On February 15, 2024, St. Xavier’s High School received the Provisional Affiliation to the ICSE Board for a period of five years. The Staff of the School (both teaching and non-teaching) worked tirelessly and left no stone unturned in their efforts to ensure that all was in place for the visit of the

Inspectors. The Inspectors were inspired – to say the least and recommended that permission be given to the school immediately. Here too we could feel then presence of the Infant Jesus guiding and motivating us.

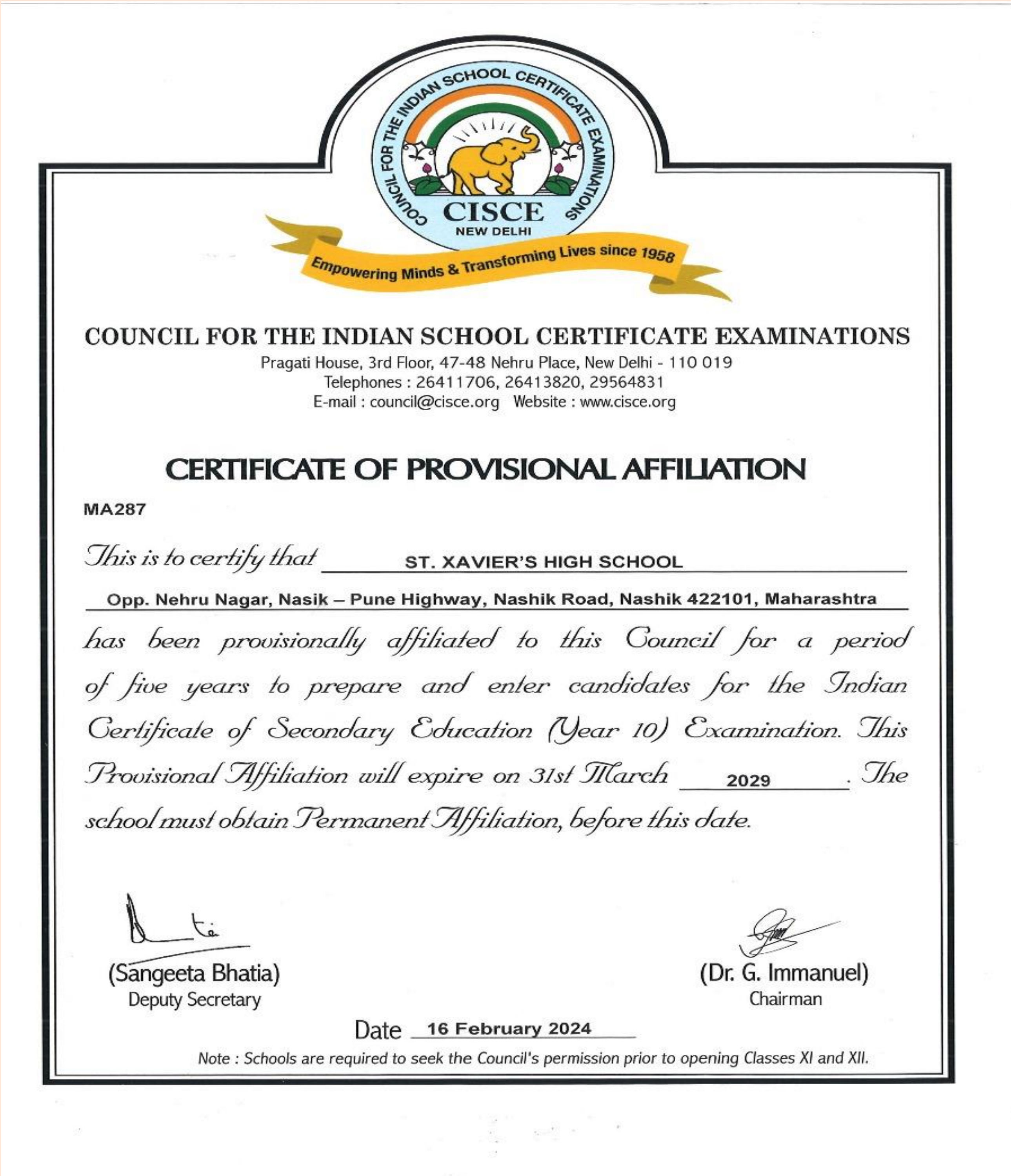

CISCE
NEW DELHI
Empowering Minds & Transforming Lives since 1958

COUNCIL FOR THE INDIAN SCHOOL CERTIFICATE EXAMINATIONS

Pragati House, 3rd Floor, 47-48 Nehru Place, New Delhi - 110 019
Telephones : 26411706, 26413820, 29564831
E-mail : council@cisce.org Website : www.cisce.org

CERTIFICATE OF PROVISIONAL AFFILIATION

MA287

This is to certify that ST. XAVIER'S HIGH SCHOOL

Opp. Nehru Nagar, Nasik – Pune Highway, Nashik Road, Nashik 422101, Maharashtra

has been provisionally affiliated to this Council for a period of five years to prepare and enter candidates for the Indian Certificate of Secondary Education (Year 10) Examination. This Provisional Affiliation will expire on 31st March 2029. *The school must obtain Permanent Affiliation, before this date.*

(Sangeeta Bhatia)
Deputy Secretary

(Dr. G. Immanuel)
Chairman

Date 16 February 2024

Note : Schools are required to seek the Council's permission prior to opening Classes XI and XII.

On February 15, 2024, Fr. Tony Jurschik SJ celebrated 60 years of his arrival in India. He has worked in the districts and cities of Maharashtra and has rendered invaluable service. We thank God for him and pray that he will keep Fr. Tony in good heath of mind and body.

We began the season of Lent st the Shrine with three Masses on Ash Wednesday which this year was on February 14. The three pious practices of Almsgiving, Prayer and Fasting must be internalized all

through the season of Lent and even after Easter. The Lord does not want us to rend our garments but our hearts according to the prophet Joel. Let us do that as we enter deeper into this blessed season. Let our faith show itself in words. In order to this, you are welcome to read my article on “How to prepare for Lent the Jesus way”

May God be with you and your families; may the Infant Jesus bless you all and may Joseph and Mary always intercede.

Fr. Errol Fernandes SJ
Chaplain
Shrine of the Infant Jesus,
Nashik 422101
February 2024

How to prepare for Lent the Jesus way

Ash Wednesday begins the season of Lent. Every year on Ash Wednesday, the Gospel text is from Mt 6:1-6, 16-18. In these verses which form part of Matthew's Sermon on the Mount (5:1:7:29), the Matthean Jesus speaks of three pious practices prevalent at that time. These were almsgiving, prayer and fasting. Jesus prefaces the instructions on the HOW of these practices, with what may be seen as an anchor to what follows. This anchor is that there ought to be no ostentatiousness. Pomposity is condemned in the practice of pious duties. There is a great difference between living a conspicuously good and godly life (5:13–16) and striving to gain a reputation for piety. The difference lies not only in the motive, but in the result: the former brings glory to God, the latter only to the performer. The ostentatious person gets his/her reward from humans which is not the true reward received from God. The ostentatious person is a hypocrite (originally meaning 'actor') because he/she is performing before an audience in order to impress and gain applause.

In this regard, it is instructive to note that Jesus does not use the imperative before his teaching on the pious practices. This means that he does not impel a person to give alms, pray or fast. Instead, he uses the adverb "when" or "whenever" which exhorts and even encourages, but does not force. In other words, what is done must be done from within one's heart and because one wants to do it for the deed itself.

We can look at almsgiving, prayer and fasting as metaphors in which almsgiving may be seen as an outward activity flowing from an inner disposition, prayer as an inward activity which results in an outer transformation and fasting which is both inward and outward.

On the surface level, almsgiving is seen as an act of giving in charity to a needy individual or to an institution. On the deeper level, almsgiving may be seen not only as an act but an attitude or disposition. It may be seen as an attitude which thinks of the other before oneself. To be sure this does not mean that we do not take care of ourselves. It means instead that we realise that one of the better ways of self-care is to care for others. While we might not expect a return favour for every good deed that we do, it is very likely that we may expect a thanks from the person who has been the recipient of our action. The attitude to which we are invited this Lent is to give with no expectation whatever. We are not even to expect thanks for the good that we do. The words of Jesus in this regard are, "But when you give alms, do not let your left hand know what your right hand is doing" (Mk 6:3). While we will not impose our goodness on others, we are called to give even when people are ungrateful. Jesus summarizes this beautifully in Lk 17:10, when he tells us, "So you also, when you have done all that you were ordered to do, say, "We are worthless slaves; we have done only what we ought to have done!""

Prayer has been defined variously. Some see prayer as talking with God, others as listening to God, still others as being silent in front of God and as simply being. My own definition to which I invite you this Lent is, “Prayer is action”. By this I mean that whether one talks with or petitions God, listens to God or is silent in front of God, the result of my prayer is what matters. If my prayer does not result in my becoming more loving, caring and other-centered, it is sterile. My encounter with God must lead to a transformation. In the case of Zacchaeus, his brief encounter with Jesus led to a total transformation. The one whom people considered dishonest, a sinner and a cheat was transformed into a man who totally renounced his former ways. He became a generous giver (Lk 19:8). This change was not because Jesus asked or expected him to change, but because of his own desire to change after his encounter with the Lord.

The prayer of Jesus in Gethsemane is a classic example of transformation after prayer. Before he began to pray, Jesus was frightened, even terrified. He admitted as much to his inner circle of disciples when he said to them, ‘I am deeply grieved, even to death; remain here, and keep awake.’ (Mk 14:34). However, after his prayer, though he received no audible response from his “Abba”, he was transformed, fortified and invigorated. He was able to face the challenge of the cross as is evident in his words to his captors after his arrest, “But let the scriptures be fulfilled.” (Mk 14:49).

The invitation then is to not merely recite prayers, but to be transformed after every time of prayer we spend with the Lord.

Fasting is usually associated with abstaining from food and drink. This abstention is of different types. Some abstain from morning till night, other abstain from one meal or from certain types of food. Many studies have shown the benefits of fasting from food at least once every week. While this is beneficial to health and even emphasizes that as humans, we are more than food and drink, there is more to fasting than fasting from food and drink.

The invitation this Lent is to fast from everything that is Negative. As a matter of fact, LENT can be seen as an acronym for **L**eave **E**very **N**egative **T**hought. If we do this, then our words will be positive and our actions even more so.
Fr. Errol Fernandes SJ

Lent: Come Back to Me

Xavier's chapel confessional.   photo: kevin d'cruz

Streams of grace

cascading rays

return from ways

of wanton waste

prodigal shuffles

home unkempt

remorseful: “Father,

I have sinned….”

Repentance shushed

he hugs us back

renews refreshes

heals restores

his child again

as if the sin

and wayward roam

had never been

Come back to me

with all your heart..

my love for you

is ever there….

Come back to me

With all your heart..

Come back to me…

Come back to me…

terry Q

PASCAL MYSTERY

The winds of change are ever blowing
The seasons always will be new
The Spirit's free and freshly flowing
And fills our lives with heaven's cue

We won't be chained to abject sorrow
In fretful mood to helpless drift
For there will dawn a new tomorrow
Our hope to kindle, spur and lift

This Paschal mystery never ceases
From woe to joy from death to life
It is God's offer made through Jesus
Sustaining us in calm and strife

So many still withstand oppression
Their lives endangered yet to stake
Jesus stays with every mission
To change the world for heaven's sake

Godfrey D'Lima SJ
Feb. 22, 2024

PRAYER FOR INDIA'S LEADERSHIP

There's now no other hope but prayer
That India may be freed from hate
And leadership will rise and dare
To save the Constitution's fate

No matter what the past has been
No matter mobs with tearing power
If Heaven wills a change of scene
No citizen will have to cower

God bless the brave who speak the truth
Who risk the mighty of the day
Who suffer everything uncouth
But yet keep faithful to the Way

Godfrey

The colour purple

Some timely liturgical education for you:

You must have noticed the use of **purple** vestments for the masses during Lent. Earlier it was green.

Red and white and gold are also used on other occasions and seasons.

Why from green to **purple** now? Thought you might like to know.

The color **purple** is used in the Church liturgy <u>during seasons of preparation</u>.

These two seasons are <u>Advent</u> (i.e., weeks leading up to Christmas)

and <u>Lent</u> (i.e., weeks leading up to Easter).

In the Bible one finds the underlying reasons as to why **purple** is chosen for

these seasons.

In particular, <u>Mark 15: Verses 16-20</u> summarize how the soldiers

led Jesus away after he was condemned to die, <u>dressed him in a **purple** robe,</u>

placed a crown of thorns on his head, and mocked him by saying:

“Hail, king of the Jews.”

Another example exists in <u>John 19: Verses 1-5</u>

in which events are similarly explained.

Therefore, it is apparent that **purple** is the perfect symbolic color to use

during the liturgical seasons in which the church prepares

for its King’s birth and then for his death.

Now you know.

The external colour does not matter. The internal spirit does. May you prepare yourself internally and spiritually through prayer and reconciliation during Lent the more to celebrate the glory times at Easter.

A terry-ism for Lent : **Don’t waste your time giving up bad habits.**

Build so many good ones

you do not have time for the bad ones!

All well with me and the good things continue. I guess when one wants them to continue, they will.

Testing times begin on Wednesday. I’ll be all tied up with that for the next three months.

Like I said, the good times continue!!

May they continue for you too

Take care. Stay well.

Love, Terry

Once the skies now down to dirt
From flight to fallen fatal state
For whim of freedom lost the heights
Alone discarded doomed to dust
Unmourned by soaring eagle wings
It lies untended sorry plight.

Sin scorns us thus makes naught of grace
and glory grandeur heaven heights
Makes writhing wretched wallow state
Inheritance through wanton ways
through rubble paths and gutter routes

to disenchantment final goal.

But yet like prodigal return

The sinner has love’s graceful chance

The Father waits and gentle calls

To banquet times and pastures new

“Forever will I take you back

Return to me with all your heart.”

terryq: June, 2013

उपवासकालीन चिंतन !!

चर्चवर हल्ले का होताहेत?

.... वेन्सी डिमेलो.

चर्चवरील हल्ले ! राजकीय जुमले !!

आणि चर्चचेही चुकले !!!

एका हाताने टाळी वाजत नाही.

चर्चही बऱ्याच प्रमाणात भारतीय संस्कृतीशी एकरूप होण्यात समरस होण्यात टाळाटाळ करीत आहे का? भारतीय संस्कृतीकरणात मागे आहे

का? देशात रहायचे आणि पाश्चात्य निष्ठा जपायची असे काहीसे होते का? यावर चिंतन व्हायला हवे.

काही मिशनरी "ख्रिस्ता शिवाय तारण नाही." असा आग्रह धरीत भावोत्कट होऊन देशात प्रचार करीत आहेत. हिंदूबहूल भागात जाऊन तीर्थक्षेत्री "आलेलूया आलेलूया" अशा घोषणा देत आपला जयघोष अभिनिवेश व्यक्त करीत आहेत.

तात्पर्य ख्रिस्तयेशूच्या शिकवणूकीची गुणात्मक नि मूल्यात्मक सेवाभावी ओळख न देता केवळ धर्माची संख्यात्मक वाढ कशी होईल? ह्याकडे या पास्टरांचा, पाद्रींचा आणि त्यांच्या भक्तांचा कल असतो.

त्या शक्तिप्रदर्शनासाठी मग ही मंडळी मोठमोठाले प्रार्थना मेळावे भरवतात. त्यासाठी परदेशी अर्थमायाही जमवून आयोजकांकडे येत रहाते. त्या पैशातून मग तो मजबूत भ्रष्टाचारी होत जातो.

गोरगरिबांसाठी आलेला पैसा ठराविक लोकांचीच पोटे भरत रहातो....

जसा ख्रिस्तीधर्म धोक्यात आल्याची भीती ख्रिस्त भक्ताला वाटते. तशीच भीती अल्ला खतरेमे है ! आणि हिंदू धोक्यात आहे असे त्यांनाही वाटते. म्हणून जय जय शंकर जय श्रीराम वाढावा म्हणूनही घोषणा देत शक्तिप्रदर्शन आता हिंदू धर्मीयही करू लागले आहेत. हा तर समाजभान धोक्यात आणण्याचाच प्रकार आहे.

मग भारतीय सनातन हिंदूंनाही वाटू लागते इतर धर्मीयाप्रमाणे आमचाही अफगाणिस्तान, पाकिस्तान, बांगला देश, श्रीलंकासहीत अखंड हिंदूस्थान असावा.

आणि नेमकी ही भावनिक कमजोर नस हिंदू धर्मीयांची पकडून आणि ओळखून राजकारणी हे धर्मांधांचे विष देशात पेरून सत्ता भोगत आहेत.

आणि ह्या भेदभावाला, द्वेष भावनेला खतपाणी आपणच ख्रिस्ती लोक आपला धर्म वाढविण्याच्या धुंदीत त्यांना नकळत पुरवत आहोत का? हातभार लावत आहोत का ? प्रवृत्त करीत असतो का? ह्यावर चिंतन व्हायला हवे.

आपले चर्च येशूच्या शिकवणूकीपेक्षा

त्याच्या सेवाधर्मापेक्षा भव्य चर्च इमारती, मोठमोठाली कॉन्व्हेट, गुरूकुले (सेमिनरी), प्रार्थनागृहे, तीर्थक्षेत्रे, तपसाधनागृहे बांधण्याच्या स्पर्धेत उतरली आहेत का?

आपण शाळा हॉस्पिटले अनाथालये बांधली. पण ती तुलनेने कमीच नाहीत का? पास्टर नि पाद्री हे जास्त सेवाधर्म वाढविण्याऐवजी अंधश्रद्धा धर्मसंख्या वाढविण्यास महत्व देऊ लागले आहेत का?

आता आपल्या देशातील इतर धर्मीयही आर्थिक दृष्ट्या सधन झाल्यामुळे आपलाही धर्म अभिनिवेश वाढवत आहेत आणि त्या संघर्षातून आजचे हे धार्मिक दंगे धोपे, धार्मिक रक्तपात उच्छाद घडवले जात आहेत होय ना?

महामानवांची स्वातंत्र्य, समता, बंधुता, एकता, न्याय, प्रेम,दया, क्षमा ,सेवा आदि मानवमूल्ये ,शिकवण दुर्लक्षिली जात आहे. आणि राजकीय जुमलेबाज ह्या अशा गोंधळाचा लाभ उठवत आहेत.

इथे लक्ष देणे गरजेचे नाही का?

'धर्म हा व्यक्तिगत पाळावा. समाजात

राष्ट्रधर्म जोपासावा'. त्यात राष्ट्रभक्ती,

सर्वधर्मसमभाव, स्त्री पुरुष समानता,

वैज्ञानिक दृष्टिकोन आदींना अग्रक्रम देऊन त्यांचे अनुसरण करावे.

रेव्ह. टिळकांचे येशूप्रेम जाज्वल्य असले तरी देश प्रेमही तितकेच मोठे होते. ते म्हणत "धर्मांतर म्हणजे देशांतर नव्हे." त्यांना भारतीय संस्कृतीचा आणि मातृभूमीचा येथील मातीचा जाज्वल्य अभिमान होता. इस्त्रायली नव्हे तर मराठी संतांची संस्कृती भजन कीर्तनातून ते जगत. तसे आपण भारतीय म्हणून जगतो का?

" तुका निर्मित सेतुवरूनी मी आलो ख्रिस्त चरणी..." असे ते मानीत.

"बंधुंचे मिळणे मधुर हे

बंधूंचे मिळणे

जरी देव पाहिजे इथेच

तरी तो भक्ता सापडणे.

चरित्रेही भिन्ने आमुची

चरित्रेही भिन्ने

तरी एकतेमध्ये गोवीली

ही सुंदरशी रत्ने."

अशी ही स्वतःची रचना रेव्ह. टिळक

सर्वधर्मीय सभेत गात असत.

विटा मातीची चर्चेस बांधण्यापेक्षा

ते समाज मंदिर बांधीत असत. ते ख्रिस्त प्रणित मानवतेचा समाज बांधीत असत

म्हणून त्यांच्या प्रेम प्रबोधन नि सेवेच्या शिकवणूकीवर कुणी हल्ले चढवले नाहीत.

मी स्वता एक मिशनरी आहे. गेली चाळीस वर्षे दुर्गम खेड्यापाड्यात शैक्षणिक, सामाजिक, आध्यात्मिक, वैद्यकीय क्षेत्रात काम करीत आहे. 'जय येशू' प्रमाणे 'जय श्रीराम' 'राम राम' 'जय ख्रिस्त' असे अभिवादन आम्ही एकमेकांना खेडोपाडी उपजतच करीत असतो. आम्हावर कधी हल्ले झाले नाहीत. उलट धर्मांध हिंदूही जनसेवेचे कंकण बांधून आमच्या खाद्याला खांदा देत मानव सेवेचे कार्य करीत आहेत.

अनेकजण मिशनरी संस्थेचा शैक्षणिक नि वैद्यकीय लाभ घेत आहेत. रामायण, महाभारत, महामानव बुद्ध, ख्रिस्त, रहीम ह्यांच्या जयंत्या मयंत्या, एकमेकांचे गावउरूस गावयात्रा मूल्याधिष्ठित नि अर्थपूर्णरीत्या आदरयुक्तभावनेने साजऱ्या करीत आहोत. 'प्रभूची लेकरे सारी' म्हणून नांदत आहोत.

गरीबांवरील अन्याय आणि त्यांचा अमीर शेतकरी व सावकारांकडून होणारा छळ त्या सर्वांचे आध्यात्मिक परिवर्तन भजन कीर्तन प्रबोधनातून करीत आहोत. संविधानानी दिलेली मूल्ये नि हक्क जपत आहोत. समजावून देत आहोत.

एकमेकांच्या सहकार्याने वसुंधरेच्या पर्यावरणाचे रक्षणही करीत आहोत. वैयक्तिक धर्म पाळून या माझ्या सहिष्णू देशात देशभक्तीला महत्व देत आहोत.

आजपर्यंत देशातील प्रत्येक धर्माने आपल्या धर्माचा सेवेच्या तुलनेत धर्मांधतेसाठीच उपयोग अधिक केला. महामानवांचा मानवधर्म हा केवळ पूजापाठ कर्मकांडापुरताच मर्यादित सीमित नाही. ़तो केवळ धर्म सिद्धांतांचा मांत्रिक तांत्रिक संकुचित तत्त्वांचा पुरस्कार करणाराही धर्म नाही. तर धर्म म्हणजे एक जीवन पद्धती आहे. त्यावरही ह्या उपवास प्रायश्चित्तकाळात चिंतन व्हायला हवे.

धर्म म्हटले तर मानवी जीवनाच्या सर्व अंगाशी व पैलूशी संबंधित आहे. सर्व मानवी जीवनाविषयी आस्था बाळगणारा हा धर्म आहे. माणसाच्या संपूर्ण जीवनावर सत्य, डोळस धर्माचा परिणाम झाला पाहिजे. या संपूर्ण जीवनात सामाजिक जीवन, राजकीय जीवन, आर्थिक जीवन संस्कृती, विश्व आदर ह्या सर्वांचा समावेश होतो. त्यावरही चिंतन हवे.

जीवनाच्या विविध दालनात वावरताना म्हणूनच सर्व धर्मियांनी अंधभक्त, धर्मांध न बनता एकमेकांशी आदराने. एकमेकांच्या धर्मातील मूल्यांचा सन्मान करीत देशात वावरायला हवे. मग ती...

"वैष्णव जन तो तेणे कहिये की

जो पीड परायी जाने रे"

"जे का रंजले गांजले...

त्यासी म्हणे जो आपुले."

अशी हाक देणारी, म्हणणारी आपली भारतीय सहिष्णू संस्कृती असो. किंवा...

"करशील जे गरीबांसाठी

होईल ते माझ्यासाठी.

दिले खावया भूकेल्याला

अन् प्यावया तान्हेल्याला"

असे सेवागीत गाणारी ख्रिस्ती मंडळी असो.

वा बिरादरी नि बंधुत्व मानणारी इस्लाम संस्कृती असो. किंवा करुणा भाकणारी

बौद्ध संस्कृती असो. असे जगणे असेल तर कशाला कोण कुणावर हल्ले करील? "परस्परांवर प्रेम करावे" हा आदेश पाळण्याची . ह्यावर चिंतन करण्याची ही वेळ आहे.

प्रायश्चित्तकाळ चिंतन... !!

येशू आणि त्याचा संयमी श्वास !!
.... वेन्सी डिमेलो.

संयम धरला तर अनर्थ टळतात.
संयम सुटला की अनर्थ घडतात.
मानवाचा आपल्या मनावर ताबा
हवा. बुद्धाने संयमाचे हे नियंत्रण विपश्यनेतून आणि प्रभू येशूने तो संयम क्रूसावरून साधला. गांधी
रामनामातून हा संयम साधत असत. कितीही संकटे आली मानापमान घडले. तरी संयम ढळू देत नसत. आपल्या श्वासाची लय बिघडवू देत नसत.

या प्रायश्चित्त काळात आपण येशूच्या संयत संयमावर आणि त्याच्या लयबद्ध श्वासावर चिंतन करूया. आणि जीवनात संयम राखण्यासाठी साधना करूया.
सुखात सुखावायचे नाही. दुःखात दुखवायचे नाही. सम्यक कसे रहायचे. ही संयमावरील तप
साधना. जीवन जगण्याची ही महान ठेव. जीवनाची कला
ह्या महामानवांनी मानवजातीला आपल्या स्वताच्या जीवन, सेवा दुखसहन व मरण अशा जीवनाभूतीतून दिली आहे.

येशू आणि त्याचा श्वास संयत संयम यांची ओळख होण्यासाठी आपणास काहीसे मागे बायबल मधील पहिले पुस्तक "उत्पत्ती" आणि त्या पुस्तकाचा लेखक काय म्हणतो ते अभ्यासावे लागेल. त्यात वापरलेल्या प्रतीकांचा अर्थ समजून घ्यावा लागेल.

आणि त्यातूनच जीवनाच्या संयमित आणि निरामय श्वासाची
ओळख आपणास होईल. आपले
पहिले आईबाप ॲडम आणि इव्ह
ह्यांना विधात्याने, निर्माण करणाऱ्याने माती, पाणी, अग्नी, हवा आणि आकाश ही पंचमहाभूते एकत्र करून घडवले. ती दोन मातीची मढी होती. त्यांना अजूनही संजीवनी प्राप्त झाली नव्हती. निर्माता स्वतः खाली वाकला. आणि त्याने आपला स्वतःचा श्वास त्यांच्यामध्ये भरला फुंकला. आणि ॲडम इव्ह मध्ये जीव आला. हा जीव काम, क्रोध, राग, द्वेष, मंद, मत्सर अशा सहा विकारांपासून मुक्त होता. असा षड्रीपु विरहित माणूस देवाने निर्माण केला. देव होता आनंदात आणि आदिमानव होता नंदनवनात.

मात्र अचानक बागेतील सफरचंदाच्या झाडाला पडला सापाचा विळखा. आणि लागली विखारी कीड. त्यामुळे आतापर्यंत निरामय नि निखळ श्वास घेणारा निसर्ग गुदमरला. विखारी सापाचा
अहिफुत्कार इव्हने सर्वप्रथम ऐकला. तिने आपल्या सोबतच्या माणसालाही जवळ बोलावले. सापाने देऊ केलेले सफरचंद दोघांनी मिळून खाल्ले. आणि त्या क्षणी दोघांच्याही निरामय श्वासाचा बनला सापाचा फुत्कार.

सहा विकारांनी दोघांना वेढले. आणि निरामय श्वासाच्या जागी त्यांनी जन्म दिला षड्रीपुना.
लयबद्ध श्वास आता जलदगतीने होऊ लागला. कारण त्यांना हाव सुटली मोह द्वेषाची, क्रोध रागाची. मद नि मत्सराची. देवाच्या निरामय श्वासाची नाळ तुटता क्षणीच प्रेम, दया, क्षमा, शांती ही ढळली. त्यातूनच मग जगातील पहिले भांडण जुंपले ॲडम इव्हच्या दोन मुलात. एकाने दुसऱ्याचा खून केला. इतका विषारी होता तो सापाचा फुत्कार.

देवाला खूप वाईट वाटले. मात्र आशावादी देव निराश झाला नाही. त्याच्या संयत संयमित मूळ श्वासाकडे मनुष्याने परत वळावे, परतावे. त्यासाठी त्याने अनेक संदेष्टे धाडले. त्यांचेही मानवप्राण्याने ऐकले नाही. तो लढाया भांडणे कलह करीतच राहिला. इतराशी आणि स्वःताशीही. दुसऱ्याचा प्राण घेता घेता मानव स्वतःही ताण तणावात राहू लागला. श्वासाच्या जलदलयीत रक्ताभिसरणाचा दाब वाढला. त्याचा परिणाम हृदयावर नि साऱ्या शरीरावर होऊ लागला.
माणसाला विविध आजारांनी पिडले. ग्रासले. हाव लोभातून तो पैसे मिळवू लागला. मात्र आरोग्य गमावून बसला. आणि आरोग्य परत मिळविण्यासाठी कमावलेला सारा पैसा संपवू लागला. ओढवून घेतली मानवाने स्वतःवरच आपत्ती.

संदेष्ट्यांचा, वर्तनसाक्षींचा, रक्तसाक्षींचा आदर सन्मान मानवाने राखला नाही. माझ्या मुलाचे तरी ऐकतील ह्या पवित्र हेतूने देवाने आपल्या एकुलत्या एक पुत्राला जन्मास घालण्याची तयारी केली. देवाला हवी होती भूतलावर निरामय श्वास घेणारी कुमारिका. त्याच्या बाळाला जन्म देण्यासाठी. आणि निवड झाली कुमारी मरियेची. प्रभूची दासी म्हणून वर्णन केलेली ही माता. प्रकटीकरणाच्या पुस्तकात लिहिल्याप्रमाणे पृथ्वीला विळखा
घातलेल्या सापाचे मस्तक आपल्या टाचेने फोडल्याचे चिन्हात्मक चित्र दिलेले आहे. लेखकाने वापरलेले हे प्रतिक किती अर्थपूर्ण आहे. देवाच्या निरामय निर्मितीला आव्हान देणाऱ्या नि निसर्गाचा स्वार्थासाठी
नायनाट करणाऱ्या नि पर्यावरणाचा विनाश करणाऱ्या माणूस रूपी सापाचा ही माता मर्दानी डोके ठेचून नाश करते. पृथ्वीस मोकळी करते. मोकळा
श्वास घेण्यास देते. अशा कृपाळू, ममताळू, मधूर विशेषणाची माता
क्रांतीचीही तुतारी फुंकणारी होती हे प्रकटीकरणाच्या लेखकाला ह्यातून सांगायचे आहे.

अशा निरामय श्वास घेणाऱ्या साहसी मातेच्या पोटी जन्मले देवाचे बाळ. मनुष्य होऊन आले.
देव किती प्रेमळ आहे ते सांगत...
मनुष्यासारखाच तो जन्मला. लहानाचा मोठा झाला. ज्ञानाने व शरीराने बलवान होत गेला. आणि सहा विकारांनी (षड्रीपुने) ग्रासलेल्या मनुष्याला आपल्या जीवनाद्वारे परिवर्तनाची वाट दाखवू लागला. मात्र ज्यांनी आपल्या जीवनात स्वतःचे परिवर्तन घडविण्याची कधीच तसदी घेतली नाही अशा क्रोधाग्नी शास्त्री परुषांनी येशूला क्रूसावर खिळले. वधस्तंभावर येशू मात्र यातना सहन करीत असताही शांतचित्त होता. क्रोध द्वेषाग्नी मात्र क्रुसाखाली धुमसत होता. मारेकऱ्यांच्या श्वासाचा बनला होता सापाचा फुत्कार. सहा विकारांचे विष त्यांच्यात भिनले होते. आणि ते स्वताच्या तनमनाचा नाश करून घेत होते. अशावेळी क्रुसावर शांत निवांत निरामय श्वास घेत असलेला येशू
आपल्या स्वर्गीय बापाला हाक देत म्हणत होता...." बापा त्यांना क्षमा कर कारण ते काय करतात ते त्यांना समजत नाही." दुसऱ्या
शब्दात सांगायचे झाले तर येशू आपल्या पित्याला सांगत होता की ..."पित्या त्यांना जीवन कसे जगावे ते शिकव. तू फुंकलेला निरामय निरोगी श्वास संयत नि संयमाने घ्यायला. कारण त्यांना अजूनही कळली नाही जीवन जगण्याची कला. धर्मधुरीण असूनही कळले नाही तुझे आध्यात्म.... स्वतःचाच नाश ते स्व:ताच ओढवून घेत आहेत.

डोळे बंद करून साधक जेव्हा आपल्या संपूर्ण शरीरावरील हालचालीचा शांतपणे आढावा घेतो. आणि नजर असते आपल्या
श्वासोच्छ्वासावर तेव्हा त्यांच्या लक्षात येते की संयम सुटला की श्वासोच्छ्वासाची गती वाढते. षड्रिपु जागविले की श्वासाची गती वाढते. आपल्या अपराध्याला क्षमा केली की तोच श्वास निरामय
संथ गतीत होतो. क्रोध द्वेषाचा अग्नी पेटवला की तोच श्वास शरीर जाळून टाकतो. तर मग जगूया देवाने फुंखलेला निरामय श्वास. आणि देऊया तिलांजली सापाच्या फुत्काराला.

येशूच्या आधी पाचशे वर्षे राजपूत्र
सिद्धार्थ गौतमाने तनमनाच्या दुःख वेदनांची कारणे शोधण्यासाठी १४ वर्षांची तपश्चर्या केली. त्यातून त्याला जी ज्ञानप्राप्ती झाली ती त्याला जाणीव झालेल्या आपल्या श्वासोच्छ्वासातून. दुःख वेदनांचे परिणाम आपल्या श्वासोच्छ्वासावर होत असतात हे त्याच्या ध्यानात आले. शरीरात सहा विकार जागविले की श्वासाची गती वाढते. लय बिघडते. सम्यक संयमी संयत
राहिल्यावर श्वासाची गती मंद होऊन श्वासोच्छ्वासास लय सापडते. त्यातून त्याने विपश्यना साधनेला जन्म दिला. आणि स्वतःकडे सम्यक दृष्टीने पाहून आपणाला आपल्यातील षड्रीपु काबूत ठेवता येतात. त्यावर विजय मिळवून उत्तम निरोगी जीवन जगता येते.

म्हणूनच कवी पाडगावकरांनी बुद्धाच्या ह्या ज्ञान वृक्षांचे पिंपळ पानाचे माणसाला तारण प्राप्त करून देणाऱ्या विद्या-साधनेचे सुंदर वर्णन केले आहे. ते म्हणतात....
"इथल्या पिंपळ पानावरती
अवघे विश्व तरावे.
ह्या जन्मावर या जगण्यावर
शत:दा प्रेम करावे..."

आपल्या जन्मदात्या निरामयी पित्याचा निरामय लयबद्ध श्वास

येशूने जीवनाच्या अंतापर्यंत घेतला. वेदनेच्या वधस्तंभावर सुद्धा विचलित न होता संयमी राहिला. तो वेदनेत ही स्थितप्रज्ञ होता. तो त्याच्या श्वासाच्या पूर्ण जाणीवेतून....
संयमासाठी आपल्या लगामा
भगवंताच्या हाती द्याव्यात. मग जीवनरथाचे सहा अश्व जरी उधळले तरी भगवंत त्यांना सावरतो. जीवन सुखद होते.

प्रायश्चित्त काळ हा प्रार्थना, उपवास, दानधर्म, तपसाधने प्रमाणेच संयम संयत ठेवण्याचा देखील आहे. जो संयम महामानवांनी आपल्या जीवन दु:खसहन हौतात्म्य वेळीही ठेवला....
शुभ प्रायश्चित्त काळ

प्रायश्चित्तकाळ विशेष !!

त्याग म्हणजे पूर्ण समर्पण !!

.....मीना बनसोडे.

"प्रार्थना, उपवास, दानधर्म
त्यागात सारेच भक्त मग्न
पाने गळालेले ते वृक्ष तप्त
हिरवे डोंगरही ते रुक्ष रुक्ष
सावली धरी हे आभाळही
उभे आज तापल्या उन्हात"

हे समर्पण..!
त्याग करणाऱ्या निसर्गाचे नि
माणसाचेही.
बुद्धाने सर्वस्व त्यागीलेल्या
राजवाड्याचे.
प्रभू येशू ख्रिस्ताने केलेल्या
आपल्या जीवनाचे.
अर्पण गांधीजी, मदर तेरेसा,
बाबा आमटे
यांनी इतरांसाठी होळी केलेल्या
आपल्या जीवनाचे.
माझ्या आधी दुसरा...अगोदर
इतरांचा विचार.

त्यागार्पण एखाद्या मूल्यासाठी
ध्येय निष्टेसाठी
कुणाच्यातरी भल्यासाठी

" स्व " बाजूला ठेवून
आपला स्वार्थ न पाहता
निरीच्छ निरपेक्ष
भावनेने केलेले सेवाकार्य.

ह्या पार्श्वभूमीवर "लेंट सीझनची"
तयारी करीत असताना.
आपण आपले अवगुण आपल्या
मर्यादा ह्यावर चिंतन करून.
पश्चाताप म्हणून वेगवेगळ्या
प्रकारचा त्याग करत असतो.
"लेंट सीजनची" सुरुवात
आपणराखेच्या बुधवारी
प्रतिकात्मक राख कपाळावर
लावून करीत असतो.
या दिवशी धर्मगुरू आपल्या
कपाळाला राख लावून
आपल्याला आठवण करून
देतात की ...
मनुष्या
तू माती आहेस .मातीस
मिळणार आहेस.
पापक्षालन करा.
पश्चाताप करा.
परमेश्र्वराकडे वळा
त्याच्या मूल्यांवर विश्वास ठेवा.

पश्चाताप म्हणून आपण
वेगवेगळ्या गोष्टींचा त्याग
करतो.

की जेणेकरून परमेश्वर
आपल्यावर प्रसन्न होईल
आणि
आपल्या पापांची क्षमा होईल.
अर्थातच चांगले कर्म करावे.

मी बोर्डिंग स्कूलमध्ये असताना आमच्यावर
ज्या सिस्टर इन्चार्ज होत्या. त्या
आम्हाला
नेहमी चांगले कर्म करा. असे
संस्कार देत असत.
उदाहरणे देऊन पटवून सांगत
असत.
उदाहरणार्थ....
रस्त्यावर फेकलेले कागद
तुमच्यासमोर पडलेले आहेत
ते तुम्ही उचलता.
बसमध्ये एखादा विकलांग
आला उठून त्याला जागा देता.
हीच मोठी त्यागाची समर्पणाची
क्रांती आहे. म्हणजे
आपण केलेल्या कर्माने
कोणालातरी पुण्य लाभते.
असे त्या सिस्टर आम्हा मुलींना
नेहमी समजावून सांगत.

आणि खरोखर त्यांनी केलेल्या
या संस्काराचे
पालन मी माझ्या जीवन घडणीत काटेकोरपणे केले.
आणि त्यातून मला इतका आनंद

समाधान लाभते की

मी काहीतरी कोणासाठी कुणास्तव सत्कार्य करावे.

त्याग म्हणजे स्वतःसाठी नव्हे

तर इतरांसाठी जगणे

मोडणे झिजणे.

प्रभू येशू ख्रिस्ताने सुद्धा हेच

केले.

देवाचा पुत्र असून मानवी

रूप धारण केले

आणि माणसांमध्ये राहून

सामाजिक धार्मिक कार्य

केले.

हा येशूचा केवढा मोठा त्याग

होता.

सरते शेवटी जगाच्या तारणा

आपल्या प्राणाची आहुती

देऊन आपले

मानवावर असलेले प्रेम त्याने

दाखवून दिले.

फादर वेंन्सी एस जे.

यांच्या "देव, देश आणि

धर्मासाठी " या पुस्तकात

एका अध्यायात

" सत्याग्रही समाज सुधारक

मानव पुत्र येशू "

अत्यंत सुंदर पद्धतीने त्यांनी

मांडला आहे. रेखाटला आहे.

ते म्हणतात....

"येशूचे अनुकरण करायचे म्हणजे
अन्याय, अत्याचाराविरुद्ध
लढायचे
देव पुत्र येशू पेक्षा त्यांना
मानव पुत्र येशू अधिक
जवळचा वाटतो.
येशूपासून प्रेरणा घेऊनच
गांधीजी महात्मा झाले.
आपल्या जीवनात तत्त्वाशी
त्यांनी कधीही तडजोड केली
नाही. आयुष्यभर त्यांनी
'वधस्तंभ' आणि
ख्रिस्तासारखाच देह झिजवला.
प्राण अर्पिला. गांधीजींनाही
प्रेरणा देणारा मानवपुत्र येशू
होता. केवळ पूजाअर्चेतला
देवपुत्र येशू नव्हे.
कारण मानव पुत्र येशूचे
अनुकरण करता येते.
देव पुत्र येशूची फक्त भक्ती
करायची असते.
आणि अनुकरणा पेक्षा ती
करायला सोपी असते.
कर्मकांडाचे सोपस्कार पार
पाडले म्हणजे झाले.
मात्र मानवपुत्र येशूकडून
प्रेरणा घेऊन लढत राहण्याचे
बळ आपणा सर्वांना प्राप्त होते."

खूपच सुंदर कल्पना त्यांनी
येथे मांडलेली आहे.
की जेणेकरून या
"लेंट सीझन" मध्ये आपण
मानवपुत्र येशूला समोर ठेवून
केवळ त्यांचे भक्त म्हणून नव्हे
तर येशूचे अनुयायी बनावे.
तसे केल्यास आपल्या रुक्ष
जीवनात
आपल्या त्यागातून वसंतकाळ
सुरू होईल.त्या ऋतूला बहर येईल. अंतर्यामी कोकीळ गाईल.
वेदनेचा वेदान्त नि
शोकाचा श्लोक होईल.
कारण प्रायश्चित्त काळ हा
"हृदयी वसंत फुलण्याचा"
काळ आहे.
गळून पडली पाने तरी हरली
नाहीत राने.
आजही ती उभी डेरेदार हिरवी
उद्याच्या अभ्युदयाची तीच तर
एकमेव आशा.

LENTEN RESIDENTIAL RETREAT FOR LAITY
AT THE SHRINE OF THE INFANT JESUS, NASHIK ROAD
Preacher: Fr. Errol Fernandes SJ
Contact 9004617804 or errolsj@gmail.com

March 22-24, 2024

Arrival: March 22, 2024 (evening before supper) Departure: March 24, 2024 (after lunch)

Kindly book by the Jan Shatabdi (12071) {Second sitting Rs. 120 and AC Chair Car Rs. 400 – Departure at 12.10 pm from CSMT and 12.25 pm from Dadar} to come to Nashik. Book by Tapovan (17618) from Nashik to CSMT {Second sitting Rs. 90; AC Chair car Rs. 335 – Departure at 6.05 pm from Nashik}

Come away to a refreshing and rejuvenating place at the Shrine of the Infant Jesus, Nashik Road, and rest with the Lord

Come to me, all you who labour and are heavy burdened, and I will give you rest. (Mt 11:28)

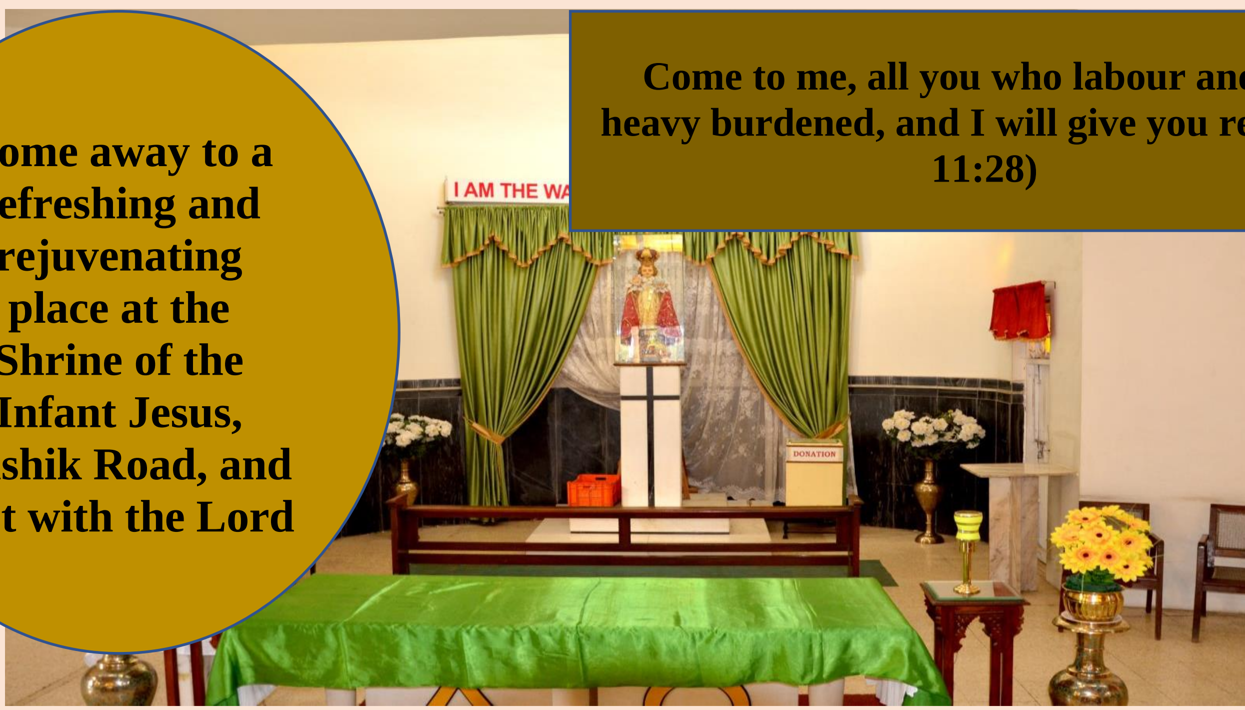

Total donation Rs. 1,500 (Rupees One thousand eight hundred) for board, lodge and retreat notes. Two will be accommodated in each self-contained room.

Contact Fr. Errol 9004617804 or errolsj@gmail.com